

Kiterjesztett jótállás és biztosítási szerződés

1. TÉNYÁLLÁS

A Magyar Nemzeti Bankhoz (MNB) állásfoglalás kibocsátásával kapcsolatos beadványt (Megkeresés) benyújtó ügyvédi iroda (Ügyvédi Iroda) a kiterjesztett gyártói jótállás megítélésével kapcsolatban kapcsolatban kérte az MNB állásfoglalását.

A Megkeresés alapján egy tartós háztartási cikkeket gyártó, tagállami – Európai Unió belüli – székhellyel rendelkező vállalkozás (Gyártó) „a háztartási készülékek értékesítéséhez kapcsolódóan egy új, járulékos szolgáltatást” kíván bevezetni „önkéntes, kiterjesztett gyártói jótállás” (Szolgáltatás) formájában.

A Szolgáltatás havi díj ellenében, legfeljebb nyolc évre lenne elérhető különféle összetételű csomagokban, amelyek az alábbiak közül tartalmaznának egy vagy több elemet:

- (i) „a törvényes szavatossági kötelezettség időbeli meghosszabbítása”;
- (ii) „a készülék mechanikai meghibásodása esetén kijavítás vagy kicserélés”;
- (iii) „a fogyasztó által a készülékben gondatlanságból okozott sérülés esetén kijavítás vagy kicserélés”;
- (iv) „bármilyen javítás előre kifizetett egységáron, azaz függetlenül a javítás tényleges költségétől”;
- (v) „telefonos ügyfélszolgálat, műszaki tanácsadás, a javításhoz szükséges cserealkatrészhez árkedvezmény nyújtása”.

A „természetes kopás és elhasználódás következményeinek elhárítására nem terjedne ki” a Szolgáltatás, illetve legfeljebb egy alkalommal történő kicserélés volna lehetséges, míg javításra többször is sor kerülhetne.

A Szolgáltatás bizonyos elemeit („pl. telefonos ügyfélszolgálat, tanácsadás”) a Gyártó magyarországi megbízottja (Képviselő) nyújtaná, „a javítás szolgáltatást pedig egy erre specializált, a magyarországi megbízottal [a Képviselővel] szerződéses viszonyban álló független szolgáltató” (Szolgáltató) teljesítené.

Az adott háztartási cikk vásárlója – a fogyasztó – a Szolgáltatásra irányuló megállapodást (Szolgáltatási Szerződés) a Képviselővel köthetné meg, azzal, hogy a Szolgáltató szintén részt venne a „fogyasztóval való szerződéskötés folyamatában” (az ilyen közreműködés részletesebb ismertetését a Megkeresés nem tartalmazta).

A Szolgáltatás az adott termékhez, készülékhez kapcsolódna, annak átruházásával átszállhatna az új tulajdonosra (kivéve, ha az másik országba költözik).

2. JOGKÉRDÉS

Az Ügyvédi Iroda ismertetette álláspontját, amely szerint a Megkeresésben bemutatott „konstrukció nem minősül biztosításnak”, figyelemmel a biztosítási szerződésnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.), illetve a biztosítási tevékenységnek a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) által meghatározott fogalmára. Hivatkozott arra, hogy a Gyártó „nem egy külső kockázatra nyújt fedezetet, hanem az általa gyártott termék hibájáért vállal önkéntesen felelősséget, szélesebb körben, mint a törvényi kötelező jótállás/szavatosság”. A fogyasztó által gondatlanságból okozott sérülés tekintetében utalt arra, hogy az ilyen „károk is jellemzően a helytelen készülékhasználattal függenek össze”. Emellett az Ügyvédi Iroda előadta, hogy „[m]indegyik szolgáltatás kapcsolódik a gyártó készülékének megvásárlásához, céljuk az, hogy e tranzakcióhoz kapcsolódó várakozások tartósan és maradéktalanul teljesüljenek.”

A fentiek nyomán az Ügyvédi Iroda arra nézve kérte az MNB állásfoglalását, hogy a Szolgáltatás a Bit. hatálya alá eső biztosítási tevékenységnek minősül-e.

3. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

3.1. Amint az az MNB honlapján megtalálható, „Állásfoglalás kéréssel kapcsolatos eljárások és elvek” című tájékoztatóban¹ is szerepel, a jogszabályok által meghatározott körön kívül az MNB-nek nincs hatásköre – többek

¹ <http://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/allasfoglalasok/allasfoglalas-keressel-kapcsolatos-eljarasok-es-elvek>

között – szerződések, termékek, üzleti megoldások jogi megfelelőségének előzetes, általános vizsgálatára. Állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, illetve keretjellegű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. Az állásfoglalás kiadása nem hatósági ügy, arra nem vonatkoznak a hatósági eljárásokban irányadó határidők, és bármely tevékenységnek, üzleti döntésnek, jogügyletnek (illetve ezek elhatározásának, megkezdésének, végrehajtásának) az MNB állásfoglalásától való függővé tétele kizárólag az állásfoglalást kérő személy felelőssége. A jelen állásfoglalásban foglaltak nem értelmezhetőek a Megkeresésben írtakkal összefüggő üzleti koncepció, megoldás jogszabályi megfelelőségével kapcsolatos felügyeleti álláspontként, az MNB célja a jelen – nem kötelező erejű – állásfoglalás kiadásával összefüggésben az, hogy az Ügyvédi Iroda annak ismeretében alakíthassa ki saját jogi álláspontját.

3.2. Az Ügyvédi Iroda nem nyújtotta be a Szolgáltatási Szerződés tervezetét, illetve a Megkeresés nem tartalmaz minden, a Szolgáltatáshoz kapcsolódó információt. Így különösen nem ismert, hogy a Gyártó a „*készülék mechanikai meghibásodása esetén*” akkor is kijavítja vagy kicseréli-e a terméket, ha a hiba oka a teljesítés időpontját követően keletkezett, továbbá hogy a Gyártó pontosan milyen módon (milyen szempontok, számítások alapján) állapítja meg a Szolgáltatás fogyasztó által fizetendő ellenértékét, díját, illetve milyen várakozások fűződnek az „*előre kifizetett egységáron*” való javítás nyereségességéhez. A fentiekre is tekintettel a rendelkezésre álló információ nem elégséges a Szolgáltatás jellegének teljes körű megítéléséhez, ezért – és a fenti 3.1. pontban foglaltakra tekintettel – a jelen állásfoglalás keretében mindössze általános jelleggel ismertethetők a Megkeresésében vázolt üzleti koncepcióhoz kapcsolódó fontosabb szempontok.

3.3. A jótállás a hibás teljesítéshez² kapcsolódó, annak orvoslását célzó jogintézmény, amely esetében a hibás teljesítés a vélelem, és mentesülése érdekében a kötelezettnek kell igazolnia, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.³ (A Ptk. kommentárja⁴ szerint „[a] hibás teljesítés csak akkor valósulhat meg, ha a hiba (a hiba oka) a szolgáltatásban a teljesítés időpontjában benne volt.”⁵) A jótállás az adott termékre vonatkozik, a „jótállási jogokat ezért a termék mindenkor tulajdonosa gyakorolhatja a jótállást vállaló kötelezettel szemben. Ha a jótállás időtartama alatt tulajdonosváltás történik, a jótállás jogosultja az új tulajdonos lesz.” Az önkéntes jótállás kötelezettje többnyire a gyártó: a „jótállást rendszerint a termék előállítója vállalja”, azonban igénybe vehet közreműködőt és „a jótállásból eredő kötelezettségeket a vele külön szerződéses kapcsolatban álló szerviz is teljesítheti”.⁶ A jótállás „általában önként vállalt többletkötelezettséget jelent”⁷ és a „jótállásra kötelezett rendszerint maga határozza meg azt is, hogy a hibás teljesítés törvényi szabályainál szigorúbb helytállást milyen időtartamra vállalja fel, azaz mennyi a termékre vállalt jótállási határidő”.⁸ Jogszabály alapján kötelező is lehet a jótállás, így például jótállási kötelezettség áll fenn a fogyasztó számára eladott egyes új tartós fogyasztási cikkek – köztük az eladási ártól függően különböző háztartási készülékek, berendezések – tekintetében, ahol a kötelező jótállási időt jogszabály (kormányrendelet) határozza meg, azzal, hogy a jótállási határidő a fogyasztási cikk (készülék) átadásával vagy üzembe helyezésével kezdődik. A gyártó vállalhat a rendeletben írtaknál kedvezőbb jótállási feltételeket is, például rövid(ebb) határidőn belüli kicserélést vagy hosszabb időtartamú jótállást.⁹

A biztosítási piacon ismert a kiterjesztett jótállás („garancia”) biztosítás is, amely a gyártói jótállás időbeli meghosszabbítása mellett további káreseményekre – a belső okra visszavezethető, jótállási körbe sorolható meghibásodásokon túli, külső hatással összefüggő kockázatokra – is vonatkozhat (ide tartozhat például a baleseti sérülés, töréskár, a termék elvesztése, a lopás vagy rablás, illetve a villámcsapás túlfeszültséggel kapcsolatos hatása

² Ptk. 6:157. § [Hibás teljesítés]

(1) A kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatás a teljesítés időpontjában nem felel meg a szerződésben vagy jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek. Nem teljesít hibásan a kötelezett, ha a jogosult a hibát a szerződéskötés időpontjában ismerte, vagy a hibát a szerződéskötés időpontjában ismernie kellett.

³ Ptk. 6:171. § [Jótállás]

(1) Aki a szerződés teljesítéséért jótállást vállal vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, a jótállás időtartama alatt a jótállást keletkeztető jognyilatkozatban vagy jogszabályban foglalt feltételek szerint köteles helytállni a hibás teljesítésért. Mentessül a jótállási kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

⁴ Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez (Wolters Kluwer Kft., szerkesztette: Vékás Lajos / Gárdos Péter)

⁵ Kommentár a Ptk. 6:157. §-ához.

⁶ Kommentár a Ptk. 6:172. §-ához.

⁷ Kommentár a Ptk. 6:171. §-ához.

⁸ Kommentár a Ptk. 6:173. §-ához.

⁹ Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) és (4) bekezdés, 2. §, melléklet 1-2. pont.

miatti kár). Az ilyen biztosítás fogalmát a Szolvencia II irányelvet¹⁰ átültető Bit. nem tartalmazza, ugyanakkor a Szolvencia II irányelv végrehajtási rendeletének¹¹ rendelkezései – az egyéb nem-életbiztosítási katasztrófakockázat tőkeszükségletével kapcsolatos előírások – szerint „a 'meghosszabbított jótállási biztosítási kötelezettség' olyan biztosítási kötelezettség, amely a magánszemélyek által ilyen minőségükben használt fogyasztási cikk meghibásodásával összefüggő javítás vagy csere költségeit fedezi, és amely további fedezetet nyújthat olyan eseményekkel szemben is, mint az árucikk megrongálódása, elvesztése vagy ellopása, illetve segítséget nyújthat az árucikk üzembe helyezéséhez, karbantartásához és üzemeltetéséhez”.¹²

3.4. Az Ügyvédi Iroda a Megkeresésben elsősorban „a biztosítási szerződés Ptk.-beli fogalmára, illetve a Bit. biztosítási tevékenység definíciójára” hivatkozva ismertette véleményét, amely szerint a Szolgáltatás pusztán „egy önkéntes, kiterjesztett gyártói jótállás”, nem tekinthető biztosítási tevékenységnek.

3.4.1. A biztosítási törvény kommentárja¹³ alapján a biztosítási tevékenység Bit. általi meghatározása „a biztosítási közjog alkalmazása szempontjából lényeges, valamely adott tevékenység pontos minősítését elősegítő, technikai jellegű definíciót ad”, míg a Ptk. „a polgári jogi jogviszony lényegét megragadva a biztosítási szerződés perspektívájából közelíti meg a biztosítási tevékenység lényegét”, és „a közjogi és a magánjogi definíció inkább kiegészíti, nem pedig helyettesíti egymást, hiszen a Bit. a biztosítási tevékenységet definiálja, a Ptk. pedig a biztosítási szerződés legfontosabb elemeit”.¹⁴

A biztosítási tevékenység elemei között a Bit. a veszélyközösség megszervezését, a kockázatok felmérését, a biztosítási díjak megállapítását, beszedését és a tartalékképzést, a kockázattávallást és a szolgáltatások teljesítését említi.¹⁵ A Ptk. értelmében biztosítási szerződés¹⁶ alapján a biztosító alapvetően a rendelkezésre állási – praestare – jellegű kockázatviselésre, a biztosítási fedezet nyújtására köteles és „akkor is teljesít, ha nem következik be biztosítási esemény”.¹⁷ Ha azonban a biztosítási eseményre sor kerül, akkor a biztosítónak a szerződés szerinti – dare jellegű – szolgáltatási kötelezettségének kell eleget tennie. A biztosítási szerződés visszerthes, így a biztosítóval szerződő fél (biztosítási) díjat köteles fizetni.

3.4.2. Több korábbi felügyeleti állásfoglalás foglalkozott egyes szolgáltatások vizsgálatával, azok biztosítási tevékenységként való minősülésével. Egy állásfoglalásában¹⁸ az MNB megállapította, hogy az adott szolgáltatás – amely keretében az érintett gazdasági társaság rendelkezésre állással járó kötelezettséget kívánt vállalni éves (tagsági) díj ellenében – nem biztosítási tevékenység, mivel ha a rendelkezésre állás időszaka alatt „a károsító esemény bekövetkezik” és a társaság „szolgáltatásnyújtási kötelezettsége beáll”, akkor is az ügyfél viseli „a szolgáltatás teljes költségét”, megtérít „valamennyi, e szolgáltatás körében felmerülő költséget”. Ennek megfelelően a szolgáltatást nyújtó gazdasági társaság nem viseli a káreseményhez kapcsolódó kockázatot, „a kockázat átvállalása hiányzik”, ezáltal hiányzik a biztosítási szolgáltatás egyik lényeges fogalmi eleme is.

¹⁰ A biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II).

¹¹ A Bizottságnak a Szolvencia II irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló rendelete.

¹² Szolvencia II végrehajtási rendelet XII. melléklet (a 135. cikkkel összefüggésben).

¹³ Kommentár a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvényhez (Wolters Kluwer Kft., szerkesztette: Kovács Zsolt)

¹⁴ Kommentár a Bit. 40. §-ához.

¹⁵ Bit. 4. § (1) E törvény alkalmazásában:

11. biztosítási tevékenység: biztosítási szerződésen alapuló kötelezettségvállalás, amely során a tevékenységet végző megszervezi az azonos vagy hasonló kockázatoknak kitett személyek közösségét (veszélyközösség), matematikai és statisztikai eszközökkel felméri a biztosítható kockázatokat, megállapítja és beszedi a kötelezettségvállalás ellenértékét (díját), meghatározott tartalékokat képez, a létrejött jogviszony alapján a kockázatot átvállalja és teljesíti a szolgáltatásokat, ideértve az üzletszerűen végzett járadékszolgáltatás nyújtására irányuló tevékenységet is, függetlenül attól, hogy a kötelezettségvállalás ellenértéke meghatározott pénz fizetése (díj) vagy egyéb ellenszolgáltatás formájában valósul meg;

¹⁶ Ptk. 6:439. § [Biztosítási szerződés]

(1) Biztosítási szerződés alapján a biztosító köteles a szerződésben meghatározott kockázatra fedezetet nyújtani, és a kockázatviselés kezdetét követően bekövetkező biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződésben meghatározott szolgáltatást teljesíteni; a biztosítóval szerződő fél díj fizetésére köteles.

(2) A biztosító szolgáltatása a biztosított kárának a szerződésben meghatározott módon és mértékben történő megtérítésében, a biztosított részére nyújtott más szolgáltatás teljesítésében (a továbbiakban: kárbiztosítás) vagy a szerződésben meghatározott összeg megfizetésében (a továbbiakban: összegbiztosítás) áll.

¹⁷ Kommentár a Ptk. 6: 439. §-ához.

¹⁸ „Biztosítási tevékenységnek minősül-e az előre megfizetett tagdíj ellenében nyújtott túragarancia szolgáltatás, amennyiben az ügyfél a szolgáltatás teljes költségét utóbb megtéríti a Társaság részére?”

(http://alk.mnb.hu/data/cms2429434/Allasfoglalas_anonim_biztositasi_tevékenység.pdf)

Egy másik állásfoglalás¹⁹ esetében egy baleseti ügyeleti – egyrészt „*folyamatos rendelkezésre állást, készenlét biztosítását*”, másrészt az esetleges sérülések tényleges ellátását magában foglaló – szolgáltatást tervező gazdasági társaság kereste meg az MNB-t. A díjfizetéssel fedett időszakban a szolgáltatáshoz (az egészségügyi ellátáshoz) az ügyfél a különféle szolgáltatási csomagokban „*meghatározott alkalommal, az eseti baleseti ellátás vizitdíjánál kedvezőbb áron*” juthatott hozzá, a szolgáltatás igénybevételére pedig az ügyfelet érő baleset esetén kerülhetett sor („*(...) akár olyan helyzet is előállhat, amelyben az ügyfél ugyan előre fizet azért, hogy balesete esetén szolgáltatást kapjon, ilyen esemény hiányában ténylegesen (egészségügyi) szolgáltatást mégsem vesz igénybe, a szolgáltatásért fizetett díj azonban nem módosul*”). Ezek alapján az MNB megállapította, hogy a társaság által leírt – az „*előre fizetett díj ellenében bizonytalan esemény (...) bekövetkezése esetében teljesítendő szolgáltatás nyújtására vonatkozó*” – kötelezettségvállalást magában foglaló szolgáltatás biztosítási tevékenységnek minősül, a nyújtani kívánt „*szolgáltatás – az eseti baleseti ellátáshoz képest – alacsonyabb költségszintje egyrészt a szerencselemből, vagyis az adott időszakban adott ügyfél balesetének eshetőségéből, másrészt az ilyen szolgáltatást vásárló ügyfelek veszélyközösségének kiegyenlítő hatásából fakad*”.

A felügyeleti hatóság – még ez előző magánjogi kódex, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Régi Ptk.) rendelkezései²⁰ alapján – vizsgálta a kiterjesztett gyártói jótállás és a biztosítás elhatárolásának szempontjait is, és kapcsolódó állásfoglalásában²¹ a következőket állapította meg:

- (i) „*Nincs akadály (...) annak, hogy a jótállási kötelezettséggel kapcsolatos szerződésben a felek a kötelezettre a jogszabályban előírnál terheesebb jótállási feltételekben is megállapodjanak*”, tehát meghosszabbítsák, kiterjesszék a kötelező jótállást. A kötelezett azonban a jótállás keretében „*a termék hibátlan teljesítéséért vállal felelősséget*”, és ha „*a kiterjesztett jótállási szerződés más, a jótálláson kívüli (a hibátlan teljesítés tartalmi elemeihez nem tartozó), vagy a teljesítés után keletkezett hiba folytán bekövetkezett, előre nem látható, véletlenszerű eseményre is kiterjed – ‘fedezetet’ nyújt –, az a jótállás fogalmi elemein kívül kerülve biztosítási szerződésnek minősül. (...) például egy teljesítés után keletkezett hiba, vagy a termék ellopásából eredő kár nem a szolgáltatott dolog tulajdonságából eredő hibának minősül, így azokra csak biztosítási szerződés megkötésével terjeszthető ki a ‘fedezet’.*”
- (ii) Szintén a „*kiterjesztett jótállás biztosítási szerződésként történő minősítéséhez vezethet*”, amennyiben a jótállást „*nem az a személy vállalja, aki a termék hibátlan szolgáltatásáért jogszabály szerint felelős, hanem azon kívüli, harmadik személy*”.
- (iii) További elhatárolási szempont, hogy a „*szolgáltatás a termékhez vagy a jogosult személyéhez kötődik-e*”, mivel a „*jótállással összehasonlítható vagyontulajdonosi szerződést az érdekmúlás megszünteti*”²² és így a „*vagyontárgy tulajdonosának változása a biztosítást megszünteti*”.

3.5. Mindezek alapján az MNB álláspontja szerint elsősorban a következőket célszerű figyelembe venni a Szolgáltatással összefüggésben.

A Szolgáltatást részben harmadik személy (a Képviselő, illetve a Szolgáltató) nyújtáná, ám ez nem befolyásolja érdemben a megítélését, mivel e közreműködők a Gyártó megbízottjaként, illetve teljesítési segédjeként járnának el a Megkeresés alapján. A Szolgáltatás továbbá a termékhez kapcsolódik (átruházás esetén az új tulajdonos – pontosan nem ismertett feltételek mellett – a jótállás jogosultjává válhatna), amely a jótállás jellemzője.

A Megkeresés szerint ugyanakkor a Gyártó a jótállás kiterjesztése során nemcsak annak időtartamát hosszabbítaná meg, hanem bővítené annak terjedelmét, körét is. Így a Gyártó a Szolgáltatás keretében köteles lehet akár az olyan, egyébként hiba nélkül átadott termék cseréjére, amelyet a fogyasztó elejtett vagy más módon véletlenül tönkretett, mivel a Szolgáltatás kiterjedne „*a fogyasztó által a készülékben gondatlanságból okozott sérülés*” esetére – az így károsodott árucikk kijavítására vagy kicserélésére – is. Az ilyen károk azonban nem a termékben rejlő minőségi

¹⁹ „*Biztosítási tevékenységnek minősül-e az előre megfizetett tagdíj ellenében vállalt baleseti ügyeleti szolgáltatás*” (<http://alk.mnb.hu/data/cms2423309/9531954.pdf>)

²⁰ Régi Ptk. 248. § (1) Aki a szerződés hibátlan teljesítéséért szerződés vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, ennek időtartama alatt a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. A jótállás a jogosultnak a törvényből eredő jogait nem érinti.

Régi Ptk. 536. § (1) Biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát.

²¹ „*A kiterjesztett jótállás és a biztosítási szerződés elkülönítésének ismérvei*” (http://alk.mnb.hu/data/cms2139295/bizt_2010.pdf)

²² Régi Ptk. 545. § (2) Ha a szerződés hatálya alatt a biztosítási esemény bekövetkezése lehetetlenné vált, vagy a biztosítási érdek megszűnt, a szerződés, illetőleg annak megfelelő része a hónap utolsó napjával megszűnik.

hibából erednek, azok orvoslása kívül esik a jótállás körén, és ezt nem befolyásolja, hogy – amint az a Megkeresésben szerepel – a fogyasztó önhibájából, gondatlansága miatt bekövetkező sérülések *„jellemzően a helytelen készülékhasználatból függenek össze”*. Ebben az esetben tehát a Gyártó már nemcsak a termék belső hibájából eredő meghibásodások tekintetében vállal felelősséget, hanem váratlan, előre nem látható, balesetszerű, külső ok miatti károkért is. Szintén a jótálláson túlmutató kötelezettségvállalásra utal, ha a Szolgáltatás része *„bármilyen javítás”*, mégpedig *„előre kifizetett egységáron, azaz függetlenül a javítás tényleges költségétől”*. Itt – a *„bármilyen”* fordulat alapján – a Gyártó javítási kötelezettsége az olyan jövőbeni meghibásodásokra is kiterjed, amelyek oka a teljesítés után keletkezett, tehát a Gyártó a hibás teljesítéssel érintett körön túllépve, előre beszédett (átalány)díj ellenében átvállalná a termék előre nem látható, véletlenszerű meghibásodásának kockázatát is. Emellett – bár a Megkeresésben nem szerepel részletes információ a Szolgáltatáshoz kapcsolódó díjazásról, illetve annak megállapításáról – az *„egységáron”* kifejezés arra utal, hogy a Szolgáltatás ellenértékének meghatározása során a Gyártó feltehetően figyelembe kívánja venni a vele szerződő fogyasztók, ügyfelek számosságából eredő kiegyenlítő hatást, azt a tényt, hogy várhatóan mindössze a díjat fizető ügyfelek egy részénél következik be tényleges meghibásodás. Mindezek már a veszélyközösség szervezését, a kockázatok porlasztását magában foglaló biztosítási tevékenység irányába mutatnak, a hibás teljesítéstől független, a biztosítás jellemzőit hordozó kötelezettségvállalást jeleznek. Megjegyzésre érdemes, hogy bár a *„telefonos ügyfélszolgálat, műszaki tanácsadás”* tevékenység önmagában nem szükségszerűen tartozik a biztosítási tevékenység körébe, a kiterjesztett jótállási biztosítási termékek tartalmaz(hat)nak hasonló, a hibás teljesítéssel közvetlenül össze nem függő segítségnyújtási szolgáltatást.

Megjegyzi továbbá az MNB, hogy a felügyeleti engedélyhez kötött²³ biztosítási tevékenység egyes fogalmi elemeinek hiánya, elhagyása nem vezethet a biztosítással kapcsolatos, közjogi alapokon nyugvó követelményrendszer megkerülésére: *„meg kell vizsgálni a teljes tevékenység jellegét – s az azt végző szándékát – mert bizonyosan nem mondható például, hogy szabadon, a törvényi kötelezettségek betartása nélkül végezhető az a tevékenység, amely például csupán annyiban nem felel meg a Bit. definíciójának, hogy a végzője a tevékenységében felvállalt kockázatokra beszédett díjból nem képez tartalékot. Ebben az esetben szinte bizonyosan ‘hibásan’, jogszabályellenesen végzett tevékenységről beszélhetünk, s nem egyszerűen a Bit. hatálya alá nem sorolható tevékenységről.”*²⁴

Budapest, 2021. február 12.

²³ Bit. 237. § (1) bekezdés b) pont.

²⁴ Kommentár a Bit. 40. §-ához.